

**Bryssel, 15. joulukuuta 2025
(OR. en)**

15851/25

**CONOP 79
COARM 199
CFSP/PESC 1708**

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Päivämäärä: 15. joulukuuta 2025

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Neuvoston päätelmät ydinsulkusopimuksen (NPT) osapuolten vuoden 2026 tarkistuskonferenssia varten

Valtuuskunnille toimitetaan liitteenä neuvoston (ulkoasiat) 4145. istunnossaan 15. joulukuuta 2025 hyväksymät neuvoston päätelmät ydinsulkusopimuksen (NPT) osapuolten yhdettätoista tarkistuskonferenssia varten.

**NEUVOSTON PÄÄTELMÄT YDINSULKUSOPIMUKSEN (NPT) OSAPUOLTEN
VUODEN 2026 TARKISTUSKONFERENSSIA VARTEN**

1. Osana vahvaa sitoutumistaan tehokkaaseen monenvälisyyteen ja sääntöihin perustuvaan kansainväliseen järjestykseen neuvosto toistaa horjumattoman tukensa ydinaseriisunnan, -asesulun ja -asevalvonnan rakenteiden turvaamiselle ja vahvistamiselle. Euroopan unioni (EU) jatkaa työtään **ydinsulkusopimuksen (NPT) vuoden 2026 tarkistuskonferenssin onnistumiseksi**, kuten se on tehnyt koko tämän syklin ajan.
2. Neuvosto vahvistaa **varauksettoman tukensa ydinsulkusopimukselle** maailmanlaajuisen ydinsulkujärjestelmän kulmakivenä, ydinaseriisunnan jatkamisen keskeisenä perustana ydinsulkusopimuksen 6 artiklan mukaisesti sekä tärkeänä tekijänä kehitettäessä ydinenergiasovelluksia rauhanomaisiin tarkoituksiin ydinsulkusopimuksen 4 artiklan mukaisesti. Se on ratkaisevan tärkeää kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden ylläpitämisen kannalta.
3. Neuvosto tunnustaa **ydinsulkusopimuksen ja sen historiallisten saavutusten arvon**. Sopimus on yli viiden vuosikymmenen ajan tarjonnut turvallisuushyötyjä kaikille sopimusvaltioille. Ydinsulkusopimus sisältää oikeudellisesti sitovan ydinaseriisuntaa koskevan velvoitteen, ja se on mahdollistanut ydinasevarastojen merkittävän vähentämisen kylmän sodan huippuvuosista, tasoittanut tietä tiettyjen valtioiden luopumiselle ydinaseista ja hillinnyt ydinaseiden leviämistä. Sopimus on Kansainvälisen atomienergiajärjestön (IAEA) ydinmateriaalivalvontajärjestelmän perusta. Sillä on ollut keskeinen rooli rauhanomaisiin tarkoituksiin käytettävän ydinenergian kehittämisessä, tutkimuksessa, tuotannossa ja käytössä, mikä on helpottanut alan kansainvälistä yhteistyötä.

4. Sopimukseen kohdistuu **merkittäviä haasteita**, joita ovat yhä suuremmat jännitteet ja ydinaseretoriikan paluu, mistä ovat osoituksena Venäjän toimet sen Ukrainaa vastaan käymässä perusteettomassa ja laittomassa täysimittaisessa hyökkäyssodassa Moskovan asettaessa sotatoimensa etusijalle asensulku- ja aseriisuntavelvoitteisiinsa ja -sitoumuksiinsa nähden. Tähän monimutkaiseen tilanteeseen vaikuttavat myös jatkuvat alueelliset ydinaseiden leviämiskriisit, Kiinan ydinasevarastojen nopea ja läpinäkymätön laajeneminen sekä velvoitteiden ja sitoumusten epätasainen täytäntöönpano.
5. Neuvosto toteaa, että **ydinaseiden käytöllä on erittäin vakavat seuraukset** ja painottaa, että kaikilla valtioilla on yhtäläinen vastuu estää niiden käyttö tulevaisuudessa. Tältä osin se palauttaa mieleen viiden ydinasevaltion johtajien yhteisen julkilausuman ydinsodan ehkäisemisestä ja kilpavarustelun välttämisestä, mukaan lukien periaate siitä, että **ydinsotaa ei voida voittaa eikä sitä pidä koskaan käydä**, johon Yhdistyneiden kansakuntien (YK) jäsenet ovat laajasti sitoutuneet tulevaisuussopimuksessa.
6. Neuvosto vahvistaa **ydinsulkusopimuksen maailmanlaajuisen soveltamisen** tärkeyden ja kehottaa kaikkia valtioita, jotka eivät ole sopimuksen osapuolia, erityisesti Intiaa, Israelia ja Pakistania, liittymään siihen ydinaseettomina valtioina ja noudattamaan sen määräyksiä ennen siihen liittymistään.
7. Neuvosto toistaa tukevansa **kaikkia ydinsulkusopimuksen kolmea toisiaan vahvistavaa pilaria** sekä kannattavansa **ydinsulkusopimuksen vuoden 2010 tarkistuskonferenssin toimintasuunnitelman** kattavaa, tasapainoista ja täysimääräistä täytäntöönpanoa. Neuvosto korostaa kiireellistä tarvetta panna täytäntöön **kaikki ydinsulkusopimuksen mukaiset velvoitteet** ja **aiempien tarkistuskonferenssien aikana tehdyt sitoumukset**, mukaan lukien tarve saavuttaa konkreettista edistystä 6 artiklan täysimääräisessä täytäntöönpanossa siten, että lopullisena tavoitteena on ydinaseiden täydellinen poistaminen.

8. Neuvosto panee merkille tämän syklin aikana saavutetun edistymisen **ydinsulkusopimuksen tarkistusprosessia vahvistavien** toimien määrittämisessä. EU on toiminut rakentavasti¹ ja pyrkii aktiivisesti saamaan aikaan asiaa koskevan päätöksen tarkistuskonferenssissa sen keskeisenä tuloksena. Tältä osin *ydinsulkusopimuksen vuoden 2026 tarkistuskonferenssin onnistumista edistävien toimien tukemiseksi 27. maaliskuuta 2025 annetulla neuvoston päätöksellä (YUTP) 2025/646* pyritään parantamaan osallistavuutta syklin aikana.
9. Neuvosto on sitoutunut **lisäämään läpinäkyvyyttä ja vastuuvollisuutta**. EU kannattaa sitä, että syklin puitteissa otetaan käyttöön prosessi, jossa tarkastellaan ydinsulkusopimuksen velvoitteiden ja sitoumusten täytäntöönpanoa sopimusvaltioissa, erityisesti kaikissa ydinasevaltioissa, kaikkien kolmen pilarin ja erityisesti 6 artiklan velvoitteiden osalta. Se kannattaa myös raportoinnin laadullisia lisäparannuksia ja kannustaa kehittämään edelleen aiempia ehdotuksia, mukaan lukien vakiomuotoiset mallit, ottaen huomioon ydinasevaltioiden vuoden 2013 mallin ja sen jälkeen kehitetyt parhaat käytännöt ja todeten, että vakiomuotoisen mallin kehittäminen muiden kuin ydinasevaltioiden kansallisia raportteja varten voisi lisätä tietojen toimittamista.²

¹ [A stronger review process for a stronger NPT – European Union proposals for the Working Group on strengthening the NPT review process and ahead of the First Preparatory Committee of the 11th NPT Review Conference](#), EU:n valmisteluasiakirja, toimitettu tarkistusprosessin vahvistamista käsittelevän työryhmän kokouksen edellä (Wien, 24.–28. heinäkuuta 2023).

² EU:n viimeisin panos tähän on valmisteluasiakirja [A path towards enhanced transparency and accountability within the NPT review process](#), jonka EU toimitti ennen ydinsulkusopimuksen osapuolten vuoden 2026 tarkistuskonferenssin valmistelukomitean kolmatta kokousta (New York, 28. huhtikuuta – 9. toukokuuta 2025).

10. Neuvosto kannustaa ydinsulkusopimuksen sopimusvaltioita pyrkimään naisten täysimääräiseen, yhdenvertaiseen ja merkitykselliseen osallistumiseen ydinaseriisuntaan ja ydinaseiden leviämisen estämiseen. Lisäksi se painottaa **sukupuolten tasa-arvoa sekä naisten ja tyttöjen vaikutusvallan vahvistamista** EU:n tärkeänä monialaisena prioriteettina ja sitä, että on tärkeää sisällyttää sukupuolinäkökulma kaikkia pilareita koskeviin keskusteluihin. Neuvosto toistaa olevansa sitoutunut naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevaan toimintaohjelmaan muun muassa tukemalla ja edistämällä naisten ja miesten yhdenvertaista osallistumista ja johtajuutta aseiden leviämisen estämisessä, aseriisunnassa ja asevalvonnassa. Neuvosto toistaa tukevansa **aseriisuntaa ja asesulkua koskevaa koulutusta**, johon EU:n asesulku- ja aseriisuntakonsortio osallistuu toimillaan, sekä nuorten osallistumista ydinaseriisuntaan ja ydinaseiden leviämisen estämiseen.

ENSIMMÄINEN PILARI – ASEIDENRIISUNTA

11. Neuvosto vahvistaa horjumattoman sitoumuksensa **edistää ydinaseriisuntaa** ydinsulkusopimuksen 6 artiklan mukaisesti erityisesti vähentämällä yleisesti ydinaseiden maailmanlaajuista varastoa ja ottaen huomioon suurimmat ydinasevarastot omistavien **ydinasevaltioiden erityinen vastuu**.

12. Palauttaen mieleen ydinsulkusopimuksen 6 artiklasta johtuvat kaikkia ydinasevaltioita koskevat velvoitteet neuvosto toistaa olevansa sitoutunut **vähentämään edelleen ydinasevarastoja**. Korostaen niiden valtioiden erityistä vastuuta, joilla on suurimmat ydinasevarastot, se kannustaa voimakkaasti niitä pyrkimään vähentämään edelleen ydinasevarastojaan, mukaan luettuina strategiset ja muut kuin strategiset ydinaseet sekä sijoitetut ja sijoittamattomat ydinaseet. Neuvosto on tyytyväinen Yhdysvaltojen tältä osin toistuvasti esittämiin vuoropuhelutarjouksiin, kehottaa **Venäjää** osallistumaan mielekkäällä tavalla ja kehottaa **Kiinaa** antamaan oman panoksensa ja osallistumaan aktiivisesti ja rakentavasti. Neuvosto tuomitsee Venäjän väitetysti tekemän päätöksen keskeyttää **uuden START-sopimuksen** soveltaminen, kehottaa Venäjää välittömästi jatkamaan sopimuksen noudattamista ja täyttämään kaikki velvoitteensa sekä kehottaa pyrkimään pikaisesti **jatkosopimukseen**. Jos uuden START-sopimuksen voimassaolo päättyy ennen kuin tällainen jatkosopimus voidaan tehdä, EU kannustaa Yhdysvaltoja ja Venäjää pitämään ydinasevarastonsa sovituissa rajoissa.

13. Neuvosto tuomitsee mitä jyrkimmin **Venäjän** vastuuttomat, provosoivat, vaaralliset ja kärjistävät **toimet, sen ydinaseretoriikan ja sen uhkaukset käyttää ydinasevoimaa** Ukrainaa vastaan käymässään hyökkäyssodassa. Venäjän ydindoktriinin viimeisimmässä päivityksessä, jonka tarkoituksena oli pääasiassa painostaa ja estää lisätuen antaminen Ukrainalle, ”kansainvälisten asevalvontavelvoitteiden noudattamista” ei enää sisällytetty Venäjän pelotepolitiikan periaatteisiin. Neuvosto on syvästi huolissaan Venäjän ilmoittamasta **ydinaseiden sijoittamisesta Valko-Venäjän alueelle**. Se muistuttaa Valko-Venäjän sitoutuneen Budapestin muistiossa poistamaan kaikki ydinaseet alueeltaan ja kehottaa molempia maita kumoamaan tämän päätöksen. Neuvosto vastustaa ehdottomasti ydinaseiden ja kaikenlaisten muiden joukkotuhoaseiden kehittämistä **ulkoavaruudessa** ja sijoittamista sinne. Tällaisten aseiden käyttöönotto rikkoisi vakavasti ja laaja-alaisesti kansainvälistä oikeutta, mukaan lukien ulkoavaruussopimus.
14. Neuvosto on syvästi huolissaan **Kiinan ydinasevarastojen nopeasta ja läpinäkymättömästä laajenemisesta**, joka on ristiriidassa sen ydinsulkusopimuksen mukaisten aseriisuntasitoumusten kanssa. Kiinan doktriinia, toimintalinjoja ja laajenevia varastoja koskevan avoimuuden puute ruokkii epäluottamusta ja herättää vakavia epäilyjä sen uskottavasta sitoutumisesta periaatteeseen **olla käyttämättä ydinasetta ensimmäisenä**. Kannustamme Kiinaa, joka on maailman kolmanneksi suurimman ydinasearsenaalin haltija ja ydinsulkusopimuksessa tarkoitettu ydinasevaltio, osallistumaan riskien vähentämiseen ja asevalvontaan muun muassa lisäämällä läpinäkyvyyttä, perustamalla tarvittavia viestintäkanavia väärinkäsitysten ehkäisemiseksi ja selkeyttämällä strategisia tavoitteitaan.
15. Neuvosto kannustaa voimakkaasti ydinasevaltioita jatkamaan keskusteluja **luottamuksen rakentamisesta, avoimuudesta, riskien vähentämisestä ja todentamisesta**, jotta luodaan pohja vieläkin vankemmille asevalvontasopimuksille ja raportoinnille tulevaisuudessa. Vaikka riskien vähentäminen ei korvaa ydinaseriisuntaa, se edistää ydinsodan ehkäisemistä, sillä voi olla merkittävä rooli luottamuksen ja ennustettavuuden luomisessa ja se täydentää aseriisunta- ja asevalvontatoimia. Tämän vuoksi olisi toteutettava konkreettisia riskinvähentämistoimia, mukaan lukien toimenpiteet **ydinkonfliktien riskin vähentämiseksi**.

16. Neuvosto korostaa tarvetta edistää **yleismaailmallista liittymistä täydelliseen ydinkoekieltosopimukseen (CTBT) ja sopimuksen maailmanlaajuista voimaantuloa** ja kehottaa kaikkia valtioita, jotka eivät ole vielä allekirjoittaneet ja ratifioineet sopimusta, erityisesti liitteessä 2 mainittuja valtioita, tekemään niin ilman ennakkoehtoja tai viivytyksiä. Neuvosto vahvistaa olevansa sitoutunut ylläpitämään ja vahvistamaan ydinkokeiden vastaista normia. Se kehottaa myös kaikkia valtioita noudattamaan nykyistä **ydinaseiden koeräjäytyksiä** tai muita ydinräjäytyksiä **koskevaa moratoriota** ja pidättymään sopimuksen tavoitteen ja tarkoituksen vastaisista toimista. Kaikki minkä tahansa valtion tekemät ydinaseen koeräjäytykset olisivat haitallisia ja epävakauttavia maailmanlaajuisten asensulkutoimien sekä kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden kannalta. Se kehottaa **Venäjää kumoamaan ennennäkemättömän päätöksensä peruuttaa CTBT:n ratifiointinsa** ja tällä välin kunnioittamaan CTBT:n tavoitetta ja tarkoitusta.
17. Neuvosto antaa tunnustusta **kansainvälisen monitorointijärjestelmän (IMS) ja kansainvälisen tietokeskuksen (IDC)** varhaiselle käyttöönotolle ja toiminnalle, sillä ne ovat **täydellisen ydinkoekieltosopimuksen järjestön (CTBTO)** tiukan todentamisjärjestelmän ytimessä. Tämä käyttöönotto ennen CTBT:n voimaantuloa on antanut kansainväliselle yhteisölle luotettavaa ja puolueetonta tieteellistä ja teknistä tietoa vuodesta 1997 lähtien tehdyistä ydinkoeräjäytyksistä, ja se on ollut vahva ennaltaehkäisevä toimenpide testausta vastaan. Rahoitustuki, jota EU on antanut yhdeksällä peräkkäisellä neuvoston päätöksellä vuodesta 2006 alkaen³, sekä EU:n jäsenvaltioiden antama rahoitustuki ovat osoittautuneet tässä suhteessa olennaisen tärkeiksi.
18. Neuvosto toistaa kehotuksensa aloittaa välittömästi ja saattaa nopeasti päätökseen neuvottelut **ydinaseisiin soveltuvan halkeamiskelpoisen materiaalin tuotantokieltoa koskevasta sopimuksesta (FMCT-sopimus)**. Odotettaessa FMCT-sopimuksen voimaantuloa neuvosto kehottaa Kiinaa, ainoaa ydinasevaltiota, joka ei ole tätä tehnyt, ja kaikkia muita asianomaisia valtioita julistamaan ja pitämään voimassa välittömän **moratorion, joka koskee ydinaseisiin tai muihin ydinräjähteisiin soveltuvan halkeamiskelpoisen materiaalin tuotantoa**.

³ Tällä hetkellä seuraavalla päätöksellä: [Neuvoston päätös \(YUTP\) 2023/2064, annettu 25 päivänä syyskuuta 2023, unionin tuen antamisesta täydellisen ydinkoekieltosopimuksen järjestön \(CTBTO\) valmistelutoimikunnan toimille sen monitorointi- ja todentamisvalmiuksien parantamiseksi](#).

19. **Uusien kehitteillä olevien teknologioiden** ja erityisesti **tekoälyn** kehittämisen osalta neuvosto korostaa, että on tärkeää säilyttää ihmisen mahdollisuus vaikuttaa ydinaseiden käyttöä koskeviin päätöksiin. Neuvosto on tyytyväinen viimeaikaiseen edistymiseen tässä asiassa, mukaan lukien Ranskan, Yhdysvaltojen ja Yhdistyneen kuningaskunnan sitoumus pitää yllä ihmisen vaikutusvaltaa ja osallistumista kaikkiin toimiin, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä ydinaseiden käyttöä koskevista suvereenista päätöksistä tiedottamisen ja niiden täytäntöönpanon kannalta, sekä Yhdysvaltojen ja Kiinan kahdenväliseen sitoumukseen tältä osin. Neuvosto kehottaa Venäjää ja muita ydinaseita hallussaan pitäviä valtioita seuraamaan esimerkkiä. Kyseiset teknologiat voivat myös tarjota mahdollisuuksia toteuttaa asevalvontatoimia esimerkiksi todentamisen ja seurannan osalta, mitä olisi tutkittava.
20. Vaikka todentaminen ei ole itsetarkoitus, **ydinaseriisunnan todentamista** koskevien valmiuksien kehittäminen edelleen auttaisi edistämään ydinaseriisuntaa. Neuvosto korostaa monenvälisen yhteistyön merkitystä ydinaseriisunnan todentamisen edistämisessä, toistaa tukensa ydinaseriisunnan todentamista koskevalle kansainväliselle kumppanuudelle ja muille vastaaville foorumeille sekä kannattaa rakentavaa sitoutumista ydinaseriisunnan todentamista käsittelevän YK:n tieteellisten ja teknisten asiantuntijoiden ryhmän perustamiseen.
21. Neuvosto tunnustaa ydinaseettomien valtioiden oikeutetun edun saada ydinasevaltioilta yksiselitteiset **turvatakuut** ydinaseiden käyttöä tai käytön uhkaa vastaan. Negatiiviset turvatakuut ovat tärkeitä osatekijöitä sitovissa ja sovituisissa turvallisuusjärjestelyissä. Niillä vahvistetaan ydinsulkujärjestelmää, edistetään luottamuksen rakentamista ja ydinaseriisuntaa sekä parannetaan alueellista ja maailmanlaajuisia turvallisuutta. Neuvosto kehottaa jälleen painokkaasti Venäjää lopettamaan **Budapestin muistion** mukaisten sitoumustensa rikkomisen.

TOINEN PILARI – ASESULKU

22. Neuvosto korostaa, että on kiireellisesti ja **päätäväisesti puututtava moniin nykyisiin ydinaseiden leviämiseen liittyviin haasteisiin**, jotta säilytetään ydinsulkusopimuksen myönteinen kehitys ja vahvistetaan sitä. Neuvosto korostaa, että **Kansainvälisen atomienergiajärjestön (IAEA) ydinmateriaalivalvontajärjestelmä on** ydinsulkusopimuksen keskeinen osa ja että se pitää erittäin tärkeänä IAEA:n toimeksiantoa ja tämän puolueetonta, riippumatonta ja objektiivista roolia.
23. Neuvosto palauttaa mieleen Venäjän perusteettoman ja laittoman täysimittaisen hyökkäyssodan vakavat vaikutukset **Ukrainan ydinmateriaalivalvonnalle**, erityisesti Ukrainan Zaporizžjan ydinvoimalan laittoman haltuunoton ja militarisoinnin. Se kehottaa Venäjää vetäytymään välittömästi ja ehdoitta Zaporizžjan ydinvoimalasta ja noudattamaan kaikkia asiaankuuluvia YK:n yleiskokouksen ja IAEA:n päätöslauselmia. EU ja sen jäsenvaltiot vaalivat edelleen kansainvälistä oikeutta ja Ukrainan suvereniteetin, itsenäisyyden ja alueellisen koskemattomuuden täysimääräistä kunnioittamista sen kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä. Sotilaallinen toiminta vaikeuttaa edelleen IAEA:n ydinmateriaalivalvonnan täytäntöönpanoa Ukrainan kattavan ydinmateriaalivalvontasopimuksen ja sen lisäpöytäkirjan nojalla. Neuvosto on tyytyväinen siihen, että IAEA on jatkanut ydinmateriaalivalvonnan täytäntöönpanoa ja todentamistoimia Ukrainassa paikan päällä, sekä korostaa olevan tärkeää, että se voi tehdä niin edelleen, ydinsulkusopimuksen 3 artiklan sekä Ukrainan kattavan ydinmateriaalivalvontasopimuksen ja sen lisäpöytäkirjan mukaisesti. Neuvosto kiittää IAEA:ta kaikesta sen tekemästä työstä, joka edistää ydinturvallisuuteen ja ydinturvajärjestelyihin liittyvien riskien lieventämistä, ja toistaa kehotuksensa myöntää IAEA:n asiantuntijoille täysimääräinen, oikea-aikainen ja rajoittamaton pääsy kaikkiin pyydettyihin paikkoihin ja tietoihin sekä henkilöstön luo Zaporizžjan ydinvoimalassa.

24. EU on aina ilmaissut selvästi, että **Iranin** ei saa koskaan antaa tavoitella, hankkia eikä kehittää ydinasetta. YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmissa, jotka on otettu uudelleen käyttöön niin sanotun snapback-prosessin päätyttyä, luodaan velvoitteita kaikille YK:n jäsenvaltioille ja päätetään, että Iranin on keskeytettävä useita ydinalan toimia, joihin liittyy joukkotuhoojien leviämisen vaara. EU on syvästi huolissaan siitä, että Iran on rajoittanut vakavasti yhteistyötään IAEA:n kanssa, ja kehottaa Irania noudattamaan kiireellisesti ydinsulkusopimuksen mukaisia oikeudellisesti sitovia ydinmateriaalivalvontaa koskevia velvoitteitaan ja aloittamaan viipymättä uudelleen täysimääräinen yhteistyö IAEA:n kanssa. EU ja sen jäsenvaltiot ovat edelleen sitoutuneet diplomatiaan ja neuvotteluihin, jotka ovat ainoa keino saada aikaan kestävä ratkaisu Iranin ydinohjelmakysymykseen. Neuvosto pyytää korkeaa edustajaa tukemaan edelleen poliittisia ja diplomaattisia pyrkimyksiä neuvotteluratkaisun löytämiseksi YK:n turvallisuusneuvoston uudelleen käyttöön otettujen päätöslauselmien määräysten mukaisesti.
25. Neuvosto kehottaa **Korean demokraattista kansantasavaltaa (Pohjois-Korea)** luopumaan kaikista joukkotuhoojien- ja ballististen ohjusten ohjelmistaan ja olemassa olevista ydinohjelmistaan täydellisellä, todennettavalla ja peruuttamattomalla tavalla, kuten YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmassa 2397 (2017) edellytetään. Se vaatii Pohjois-Koreaa noudattamaan jälleen täysimääräisesti ydinaseettomana valtiona ydinsulkusopimusta ja sen kattavaa ydinmateriaalivalvontasopimusta, saattamaan sen lisäpöytäkirja voimaan, pidättymään ydinaseita ja ballistisia ohjuksia koskevista kokeista, sitoutumaan uudelleen ohjusten laukaisua ja ydinkokeita koskevaan moratorioon sekä allekirjoittamaan ja ratifioimaan täydellisen ydinkoekieltosopimuksen. Pohjois-Koreaa ei koskaan hyväksytä ydinsulkusopimuksen mukaiseksi ydinasevaltioksi eikä sillä ole tässä suhteessa muuta erityisasemaa. Neuvosto kehottaa Pohjois-Koreaa käymään merkityksellisiä keskusteluja kaikkien asiaankuuluvien osapuolten kanssa, jotta voidaan luoda perusta kestäväälle rauhalle ja turvallisuudelle ja toteuttaa toimia, joilla pyritään ydinaseiden täydelliseen, todennettavaan ja peruuttamattomaan poistamiseen Korean niemimaalta.

26. Neuvosto ilmaisee syvän huolensa sen johdosta, että **Venäjän kanta Pohjois-Korean ydinaseriisuntaan on muuttunut huolestuttavasti vuodesta 2024** lähtien vastineeksi Pohjois-Korean tuesta Venäjän Ukrainaa vastaan käymälle hyökkäyssodalle. Tämä heikentää vuosikymmeniä jatkuneita asesulkutoimia. Kaikki asiaa koskevien YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien nojalla määrätyt YK:n pakotteet ovat edelleen täysin voimassa. Neuvosto on tyytyväinen monenvälisen pakotteiden seurantar ryhmän perustamiseen, kunnes voidaan muodostaa uudelleen päätöslauselman 1718 (2006) nojalla perustettu YK:n turvallisuusneuvoston komitean asiantuntijapaneeli, jonka toimeksiannon jatkamisen Venäjä esti käyttämällä veto-oikeuttaan. Neuvosto tuomitsee jyrkästi Venäjän jatkuvan laittoman sotilaallisen yhteistyön Pohjois-Korean kanssa, erityisesti Pohjois-Korean joukkojen lähettämisen ja asesiirrot Venäjälle, ballistiset ohjukset mukaan lukien, mikä rikkoo räikeästi YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmia, ja kehottaa kumpaakin maata lopettamaan välittömästi nämä toimet sekä kaikkia valtioita panemaan täysimääräisesti täytäntöön asiaa koskevat YK:n päätöslauselmat.
27. Neuvosto tukee IAEA:n yhteistyötä **Syyrian** kanssa ja jäljellä olevien ydinmateriaalivalvontaa koskevien kysymysten selventämiseksi meneillään olevaa prosessia, suhtautuu myönteisesti tähänastisiin toimiin ja kehottaa Syyrian siirtymäkauden viranomaisia jatkamaan rakentavaa yhteistyötä. Se kannustaa voimakkaasti Syyriaa tekemään ja saattamaan voimaan lisäpöytäkirjan luottamuksen palauttamiseksi maan ydinalan toimien rauhanomaisuuteen.
28. Neuvosto tunnustaa nykyisten **ydinaseettomien vyöhykkeiden** merkityksen kansainväliselle rauhalle ja turvallisuudelle ja toistaa olevansa sitoutunut vuoden 1995 ydinsulkusopimuksen tarkistuskonferenssissa hyväksytyn Lähi-itää koskevan päätöslauselman täytäntöönpanoon. Se on tyytyväinen **ydinaseista ja muista joukkotuhoaseista vapaan vyöhykkeen perustamista Lähi-itään** käsittelevän YK:n konferenssin kuuteen istuntoon ja niiden tuloksiin. Neuvosto muistuttaa, että ydinaseettomia vyöhykkeitä voidaan perustaa ainoastaan kyseisen alueen valtioiden vapaaehtoisesti sopimien järjestelyjen perusteella. EU kehottaa painokkaasti kaikkia sidosryhmiä käymään kiireellisesti mielekkäitä neuvotteluja, jotta saadaan aikaan osallistava ja konsensuspohjainen prosessi Lähi-idästä vuonna 1995 annetun päätöslauselman täytäntöönpanemiseksi.

29. IAEA:n ydinmateriaalivalvonta on ydinsulkusopimuksen olennainen osa, ja se auttaa luomaan otolliset olosuhteet ydinenergian rauhanomaista käyttöä koskevalle yhteistyölle. **Kattavat ydinmateriaalivalvontasopimukset** yhdessä **lisäpöytäkirjan** kanssa muodostavat IAEA:n nykyisen todentamisstandardin ydinsulkusopimuksen 3 artiklan mukaisesti. Neuvosto toistaa kehotuksensa soveltaa niitä viipymättä yleismaailmallisesti. Se kehottaa painokkaasti asianomaisia valtioita, erityisesti niitä, jotka soveltavat alkuperäistä toisintoa tai rakentavat ydinvoimaloita tai tutkimusreaktoreita, muuttamaan välittömästi **pieniä määriä koskevia pöytäkirjojaan** tai kumoamaan ne.
30. Tehokas **vientivalvonta** on olennaisen tärkeää ydinsulkusopimuksen 3 artiklan ja kaikkien asiaankuuluvien YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien mukaisten asesulkovelvoitteiden noudattamiseksi. Neuvosto kehottaa kaikkia valtioita noudattamaan asiaankuuluvien monenvälisten vientivalvontajärjestelmien, kuten **Zangger-komitean** ja **ydinalan viejämiden ryhmän**, suuntaviivoja. Kyseiset järjestelmät tarjoavat puolueettomat suuntaviivat sen varmistamiseksi, että joukkotuhoaseiden leviämiseen liittyvät huolenaiheet otetaan huomioon. Ne rakentavat luottamusta, joka osaltaan helpottaa ydinteknologian ja tieteellisen tiedon laillisia siirtoja rauhanomaista käyttöä varten. Lisäksi se ylläpitää ennustettavaa, avointa kehystä ja tarkoin määriteltyjä tasapuolisia toimintaedellytyksiä kansainväliselle ydinalan kaupalle sekä parantaa yleisesti kauppaa ja kasvua erityisesti kehitysmaissa.
31. Neuvosto toistaa olevansa vakavasti huolissaan **joukkotuhoaseisiin soveltuvien maaliinsaattamisjärjestelmien**, kuten **ballististen ohjusten** ja niihin liittyvän teknologian, **leviämisestä**, muistuttaa tukevansa voimakkaasti **ohjusteknologian valvontajärjestelyä** ja kehottaa kaikkia valtioita, jotka eivät vielä noudata **ballististen ohjusten leviämisen estävää Haagin käytännesäännöstöä**, noudattamaan sitä.

KOLMAS PILARI – YDINENERGIAN RAUHANOMAINEN KÄYTTÖ

32. Neuvosto vahvistaa tukevansa **ydinsulkusopimuksen sopimusvaltioiden luovuttamatonta oikeutta kehittää ydinenergian ja -teknologian tutkimusta, tuotantoa ja käyttöä rauhanomaisiin tarkoituksiin** syrjimättömällä tavalla ja sopimuksen 1 ja 2 artiklan mukaisesti, kuten sopimuksen 4 artiklasta ilmenee, myös IAEA:n teknisen yhteistyön ohjelman puitteissa sen perussäännön mukaisesti.
33. Neuvosto tunnustaa **ydintutkimuksen ja -teknologian mahdollisen vaikutuksen sellaisilla aloilla kuin ihmisten terveys, maatalous ja elintarviketurva- ja turvallisuus, vesihuolto, ilmastonmuutos, ympäristönsuojelu tai kulttuuri- ja luonnonperinnön suojelu**. Kaikki nämä alat liittyvät suoraan Agenda 2030 -toimintaohjelmaan, ja IAEA:lla on siinä tärkeä rooli. Neuvosto pitää arvossa IAEA:n tässä suhteessa toteuttamia toimia, mukaan lukien sen pääjohtajan käynnistämät tärkeät aloitteet, kuten Rays of Hope, ZODIAC, NUTEC Plastics ja Atoms4Food. Se korostaa myös *IAEA:n ydintutkimusta, -teknologiaa ja -sovelluksia sekä teknisen yhteistyön ohjelmaa käsittelevän ministerikokouksen* onnistunutta järjestämistä vuonna 2024 ja toteaa, että kokouksessa hyväksytty ministerien julkilausuma on osoitus kasvavasta kiinnostuksesta ydintutkimuksen ja -teknologian rauhanomaiseen käyttöön.
34. Neuvosto korostaa, että EU ja sen jäsenvaltiot tukevat edelleen toimia, joilla helpotetaan ydinteknologian rauhanomaista käyttöä koskevaa yhteistyötä ja tarjotaan teknistä asiantuntemusta ja taitotietoa. EU:n jäsenvaltiot ovat IAEA:n teknisen yhteistyön ohjelman suurimpia rahoittajia. Myös Euroopan komissio osallistuu muun muassa antamalla yhteisen tutkimuskeskuksensa kautta tukea luontoissuorituksina sekä IAEA:lle että kahdenvälisin hankkein.

35. Neuvosto tunnustaa tarpeen varmistaa energiaturvallisuus ja kunnioittaa valtioiden oikeutta päättää energialähteiden yhdistelmästä ja valita soveltuvimmat teknologiat, jotta voidaan kollektiivisesti saavuttaa vuoden 2030 ilmastotavoite ja mahdollisesti lieventää **ilmaston lämpenemisen** seurauksia. Neuvosto tunnustaa CTBTO:n väliaikaisen teknisen sihteeristön vuodesta 1996 alkaen keräämien ja tieteellisiin tutkimuksiin ja tarkoituksiin saataville asettamien tieteellisten tietojen ainutlaatuisen arvon pyrittäessä paremmin ymmärtämään ja hillitsemään ilmastomuutosta. Neuvosto korostaa myös asiaankuuluvien IMS-asemien ratkaisevaa panosta Unescon puitteissa perustetun kansainvälisen tsunamitiedotuskeskuksen kannalta.
36. Neuvosto toistaa olevansa sitoutunut **erittäin tiukkoihin ydinturvallisuutta, ydinturvajärjestelyjä ja ydinmateriaalivalvontaa koskeviin normeihin**, jotka ovat olennaisen tärkeitä ydinenergian rauhanomaisen käytön vastuullisen, turvallisen ja turvatuksen kehittämisen kannalta. Euroopan komissio on Euratomin kautta taannut vuosikymmenten ajan ydinmateriaalien valvontatoimet Euroopassa ja toiminut IAEA:n luotettavana kumppanina ydinmateriaalivalvonnan alalla. Se on edelleen keskeinen tukipilari, joka edistää merkittävästi maailmanlaajuisia asensukutoimia. Neuvosto korostaa tältä osin IAEA:n keskeistä roolia ja EU:n merkittävää panosta muun muassa ydinturvallisuusyhteistyön eurooppalaisen välineen ja *unionin tuesta Kansainvälisen atomienergiajärjestön toimille ydinturvan alalla 19. helmikuuta 2024 annetun neuvoston päätöksen (YUTP) 2024/656* kautta.
37. Neuvosto kannustaa kaikkia valtioita, jotka eivät vielä ole liittyneet **ydinturvallisuutta ja ydinturvajärjestelyjä koskeviin kansainvälisiin yleissopimuksiin**, liittymään niihin, mukaan lukien yleissopimus ydinainesten turvajärjestelyjä koskevista toimista ja sen muutos sekä kansainvälinen yleissopimus ydinterrorismin torjumisesta, ja muut välineet, kuten IAEA:n radioaktiivisten lähteiden turvallisuutta ja turvajärjestelyjä koskevat käytäntösäännöt. Neuvosto korostaa, että ydinturvallisuutta ja ydinturvajärjestelyjä on parannettava jatkuvasti, jotta voidaan kehittää ja ottaa käyttöön uutta teknologiaa koko polttoainekiertoa varten, muun muassa **pienten modulaaristen ydinreaktoreiden** toimintaperiaatteiden osalta. Koska muutamat kumppanimaat ovat valinneet ydinenergian, neuvosto toistaa, että on tarpeen edistää ja tukea vastedeskin mahdollisimman tiukkoja ydinturvallisuus-, ympäristö- ja avoimuusnormeja alueellisesti, EU:n rajojen välittömässä läheisyydessä ja maailmanlaajuisesti.

38. Neuvosto on huolissaan rauhanomaisiin tarkoituksiin käytettäviin **ydinlaitoksiin kohdistuvien aseellisten hyökkäysten** mahdollisista vaikutuksista, muistuttaa, että on tärkeää vaalia IAEA:n seitsemää pilaria, joilla varmistetaan ydinturvallisuus ja ydinturvajärjestelyt aseellisissa konflikteissa, ja kehottaa valtioita pidättymään tällaisista toimista kansainvälisen oikeuden mukaisesti. Neuvosto korostaa, että aseellisissa konflikteissa on vaikeaa toteuttaa ydinmateriaalivalvontaa ja todentaa ydinmateriaalien käyttö muihin kuin ilmoitettuihin tarkoituksiin, ja että tämä aiheuttaa ydinaseiden leviämiseen liittyviä riskejä. Panemme merkille asiaankuuluvat IAEA:n yleiskokouksen kansainvälisen oikeuden, mukaan lukien YK:n peruskirja, Geneven yleissopimukset ja niiden lisäpöytäkirjat, mukaisesti antamat päätöslauseimat rauhanomaisiin tarkoituksiin käytettäviin ydinlaitoksiin kohdistuvista aseellisista hyökkäyksistä.
39. Neuvosto toistaa olevansa vakavasti huolissaan niistä **ydinturvallisuuteen ja ydinturvajärjestelyihin liittyvistä riskeistä, joita Venäjän perusteeton ja laitton täysimittainen hyökkäyssota Ukrainaa vastaan aiheuttaa**. Se muistuttaa, että on tärkeää vaalia IAEA:n seitsemää pilaria, joilla varmistetaan ydinturvallisuus ja ydinturvajärjestelyt aseellisissa konflikteissa, sekä viittä periaatetta, joilla varmistetaan Zaporizžjan ydinvoimalan ydinturvallisuus ja ydinturvajärjestelyt. Kyseisen ydinvoimalan reaktoreiden mahdollista tulevaa uudelleenkäynnistämistä voidaan harkita vasta, kun turvallisuutta ja turvajärjestelyjä koskevat edellytykset on täytetty ja laitos on palautettu Ukrainan toimivaltaisen sääntelyviranomaisen lailliseen hallintaan ja valvontaan. Mitään pyrkimyksiä liittää laitos Venäjän energiaverkkoon ei voida hyväksyä, ja ne vain pahentaisivat jo ennestään vakavia ydinturvallisuusriskejä. Neuvosto vahvistaa tukevansa voimakkaasti IAEA:n operaatioita kaikissa Ukrainan ydinlaitoksissa sekä sen valvontaa sähköasemilla. EU kehottaa Venäjää pidättymään tällaiseen infrastruktuuriin kohdistuvista hyökkäyksistä, jotka ovat vakava uhka ydinturvallisuudelle ja ydinturvajärjestelyille.